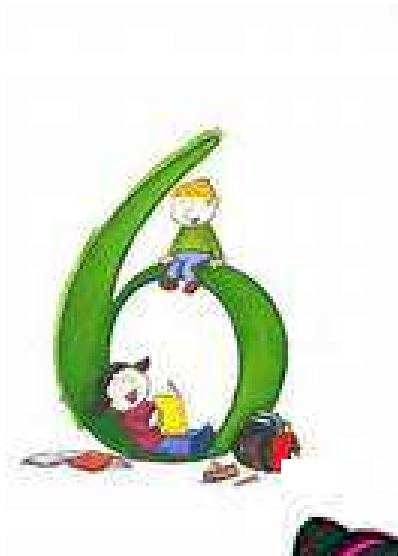

ANDØY KOMMUNE

PLAN OVERGANG BARNEHAGE – SKOLE

Foreldreutgave

Revidert 05.03.19

Innhold:

Innledning	s. 3
Mål	s. 3
Sentrale lovkrav og føringer	s. 3
Observasjon og evaluering	s. 3
Samarbeid barnehage – skole	s. 4
Samarbeid skole – hjem	s. 7
Vedlegg: Skjemaer	
Informasjon fra foresatte, barnet og barnehage til skolen og SFO	s. 8
Samtykke erklæring – overlevering av informasjon	s. 11

Innledning:

Rammeplan for barnehagen og Opplæringsloven legger føringer for barnehage og skole om samarbeid i f t barns overgang fra barnehage til skole. Overgangen er viktig for barn og foresatte, og skal skje i nært samarbeid med barnas foresatte.

Andøy kommune har utarbeidet en plan for overgang mellom barnehage og skole som skal sikre at barna får en best mulig overgang mellom de ulike læringsarenaene. Dette omfatter bl.a. besøk på skolen, førskoledager, samarbeid med fadderklasse og etter samtykke fra foreldrene, overføring av informasjon om det enkelte barn.

Det er fokus på å gjøre overgangen så god og trygg som mulig for barna, både å avslutte barnehagelivet og forberede dem til sin nye læringsarena på skolen. For at dette skal lykkes forutsetter det at barnehage og skole har innsikt i hverandres kultur for læring og utvikling, og anerkjenner viktigheten av det arbeidet som skjer med barna på begge arenaene.

Målsetting:

- ***Andøy kommune ønsker med denne planen å skape en felles plattform for å sikre gode overganger fra barnehage til skole.***

Sentrale lovkrav og føringer

- Barnehageloven med forskrifter
- Opplæringsloven med forskrifter
- Rammeplan for barnehagen
- Læreplanverket for Kunnskapsløftet
- Stortingsmelding 19 (2015-2016) Tid for lek og læring – bedre innhold i barnehagen
- Stortingsmelding 21 (2016-2017) Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen.

Viser også til ressursheftet: Samarbeid barnehage-skole.

http://www.udir.no/Upload/Brosjyrer/5/fra_eldst_til_yngst_veileder_fra_kd.pdf

Observasjon:

Vi observerer barnas språklige forståelse, formoppfattelse, motorikk, tegneuttrykk, forståelse av antall, konsentrasjon, evne til å oppfatte og holde fast ved verbale beskjeder, selvstendighet og evne til å stole på egen mestring.

Formålet med observasjonen er at skolen og barnehagens personale *sammen* ser barnas mestring og iverksetter eventuelle forebyggende tiltak så tidlig som mulig.

Evaluerings:

Planen skal evalueres jevnlig, og vil endres ut fra erfaringer som gjøres underveis.

Målet med evalueringa skal være å kvalitetssikre planen og gi gode muligheter for å forbedre innhold og organisering av førskoletilbudet hvert år.

Samarbeid barnehage – skole:

I Rammeplan for barnehager og læreplan for grunnskolen blir det lagt vekt på begrepet "Livslang læring". Barnehage og skole er en del av utdanningssystemet og har stor innvirkning på barns grunnleggende holdning til læring. Et tett samarbeid mellom barnehage og skole er derfor nødvendig.

Barn i overgangsprosesser kan være sårbare. Derfor er det viktig at det foreligger en plan for å legge til rette for at barnet mestrer overgangene og kommer styrket gjennom dem.

Veilederen fra kunnskapsdepartementet "Fra eldst til yngst - Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole" anbefaler disse punktene for overgangen:

- Barnehagetiden avsluttes på en god måte, og skolen og SFO forbereder seg på å ta imot barnet.
- Barnet blir kjent med skolen i god tid før første skoledag.
- Det er sammenheng og progresjon i læringsinnholdet i barnehage og skole.
- Foresatte godkjenner informasjonsoverføring fra barnehage til skole og har mulighet for aktiv medvirkning i denne.
- Det pedagogiske personalet i barnehage og skole har felles møteplasser for forventningsavklaringer, kompetanseutvikling og felles planlegging.
- Kommunen initierer, planlegger, kontrollerer og følger opp samarbeidstiltak gjennom overordnede planer. Planene bør inkludere både kommunale og private barnehager og skoler.
- Barnehage- og skoleeier har det overordnede ansvaret for å legge til rette for samarbeid. (lokal tilpasning).

I veilederen er også følgende vektlagt:

• Tid til samarbeid:

Den enkeltfaktor som i størst grad er avgjørende for et vellykket samarbeid, er prioritering av tid for lærere i barnehage og skole til å møtes om planlegging av læringsinnhold og gjennomføring av overgangsmøter. Det må settes av tilstrekkelig tid, både til kompetansetiltak og interne klargjøringer. Det bør også settes av tid slik at lærere i barnehage og skole faktisk kan samarbeide lokalt og ha gode rammer og rutiner rent praktisk. Samarbeidet bør forankres i barnehagens og skolens års- og virksomhetsplaner, og disse planene bør utveksles mellom institusjonene.

• Klargjøre mål, fokus og progresjon for fagområder i barnas læring:

Lærere i barnehage og skole bør også møtes for å sikre sammenheng og progresjon i læringsinnholdet. Mål og progresjon for fagområdene i rammeplanen og for skolens fag bygger på hverandre, og arbeidet består i å sikre godt samsvar mellom plan og praksis. Grunnlaget må være rammeplan, læreplan og lokale planer

Både styrer og rektor har ansvar for å sette samarbeid mellom barnehage og skole på dagsorden og følge opp samarbeidet mellom institusjonene.

- **Tidlig avklaring av hvem barnet skal møte i skolen:**

At barnet og foreldrene vet hvem de vil møte i skolen, danner et godt utgangspunkt for trygghet og forutsigbarhet. Noe av det som barnet og foreldrene tidlig ønsker å vite, er hvilke elever barnet skal gå sammen med og hvilken lærer eller hvilke lærere barnet skal ha.

Hva møter barna i skolen?

- Nye rammer, struktur på dagene og fastere timeplan
- Større miljø
- Fra å være størst til å være minst
- Mindre hjelp til det praktiske
- Større krav til selvstendighet
- Foreldre/foresatte får mindre innvirkning i barnets hverdag enn tidligere
- Mindre tid til valgfrie aktiviteter

Både i barnehagen og i skolen er det viktig at barna:

- Får likeverdige muligheter til å delta i meningsfylte aktiviteter
- Får utviklet et godt selvbilde og tro på seg selv
- Får erfaringer med å mestre konflikter på en god måte
- Får erfaring med verdien av at vi er forskjellige
- Får erfare at alle har noe å bidra med i fellesskapet
- Får erfaring med at de kan noe
- Får kjennskap til glede og humor, glede seg sammen
- Får le sammen med andre og ikke av andre
- Får erfare at det er lov å feile
- Får erfaringer med rause voksne
- Blir oppmuntret til å bli selvstendige

Basisferdigheter det øves på i barnehagen:

Omsorg, lek og læring:

Vente på tur, dele med andre, være stille og lytte mens andre snakker, lære å følge regler i spill og lek, ta nødvendige hensyn, tåle å sitte inntil andre uten knuffing og følge høflighetsregler.

Praktiske ferdigheter:

Kle på seg, vite hva som er sitt, selvstendighet, trening i å holde orden på å ta vare på egne saker, klippe med saks, holde blyant, bruke lim, male, rydde på plass etter seg, gjøre ferdig påbegynte oppgaver og aktiviteter, behandle bøker og utstyr på en ordentlig måte, ordne seg på do og hygiene.

Kommunikasjon, språk og tekst:

Å bli lest for og samtale om dette, lytte til og lære seg rim og regler, øvelse i å snakke når andre lytter, svare på konkrete spørsmål og fortelle om egne opplevelser, lytte, gjenkjenne eget navn i skrift og egen forbokstav (skrive navnet sitt), ta imot og utføre en beskjed, øve seg i å ta i mot og utføre beskjeder med flere «ledd».

Antall rom og form:

Øve på å telle til 10, øve på å ha begrep om tallmengde opp til 3-5, få erfaring med grunnleggende begreper som omhandler form og størrelse, tid, før og etter, plassering, egenskaper, myk og hard, få erfaring med begreper knyttet til familie, nærmiljø og eget liv.

Kropp, bevegelse og helse:

Øvelse i å gå på turer, finmotoriske aktiviteter, pinsettgrep, øve blyantgrep, øve allsidig bevegelsesmønster, utholdenhet, spenst og balanse, koordinasjon og «lær med kroppen, det sitter i hodet».

Sosiale ferdigheter:

Hensiktsmessig stemmebruk ute og inne, godta å være en i ei gruppe, dele, vente på tur, godta andres ønsker, valg og meninger, godta at man ikke alltid får som man vil og demokratiske holdninger.

Kultur og kreativitet:

Øvelse i å jobbe med ulike kunstneriske uttrykk, både fritt og etter modell/instruksjon.

Språk/begrepsutvikling:

Systematisk begrepsundervisning skal bidra til at barn lærer å lære samtidig som det siktes mot at barn utvikler et abstrakt og situasjonsuavhengig språk. Dette er viktig for presis kommunikasjon og for læring i sin alminnelighet.

Førskole- og tidlig skolealder utgjør en svært viktig periode for barns tilegnelse av språklige/begrepsmessige og motiverte lærerforutsetninger (A. Hansen 1998).

Som ett ledd i arbeidet med å fremme barnas begrepsutvikling vil vi bruke kartleggingsskjemaet " Begrepsforståelse – grunnlag for begynneropplæringen " i Skoleklubben i barnehagene og i 1.klasse.

Samarbeid skole – hjem:

«Samarbeidet mellom skole og heim er sentralt både i forhold til å skape gode læringsvilkår for den enkelte og et godt læringsmiljø i gruppen og på skolen. En forutsetning for godt samarbeid er god kommunikasjon. (K-06; «Samarbeid med hjemmet»)

Barnehagen skal, i samarbeid med skolen, legge til rette for barns overgang fra barnehage til første klasse og eventuelt skolefritidsordning. Dette skal skje i nært samarbeid med barnets heim.

Ved å vite hva som skjer i barnehage og skole kan foreldre være viktige støttespillere for barnet sitt. Da kan de også lettere forebygge at problemer oppstår, hjelpe barnet gjennom vanskelige perioder og være en støtte for barnet i dets læringsprosess. For å få til dette er det viktig med et godt samarbeid mellom hjemmet og barnehage eller skole. Å få til et godt samarbeid er et gjensidig ansvar, men barnehage og skole plikter å legge forholdene til rette for at samarbeidet kan komme i stand. Samarbeidet skal være basert på gjensidig informasjon og være fokusert på barnets fremgang og utvikling.

Fadderordning:

Fadderordninga er med på å skape trygghet og sikre ei god tilvenning fra barnehage til skole. Dette for at barna skal oppleve tilhørighet fra første dag i skolen. Fadderne må i god tid på forhånd bli forberedt på sine oppgaver. Det kan være en fordel at fadderne kjenner sitt barn på forhånd, men ikke ei forutsetning. Faddere skal hjelpe sitt barn med påklødding, finne fram på skolen, delta i lek og aktiviteter samt passe på sitt fadderbarn i utetiden.

Den første skoledagen i 1. Klasse:

Rektor/kontaktlærer sender ut brev til det enkelte barn i god tid før skolestart med invitasjon til første skoledag sammen med sine foresatte. Når elevene begynner på skolen, blir de møtt av skolens ledelse sammen med kontaktlærer, og ønsket velkommen som elev ved skolen. Ledelsen skal første skoledag, så langt som det er mulig, delta og vise barna at det er en stor begivenhet å begynne på skolen

Foresatte:

Det er viktig at foresatte snakker positivt om skolen/SFO, slik at barna møter skolen full av lærelyst. Foresatte har ansvar for å delta på møter og samtaler som de blir innkalt til, slik at informasjon og tilbakemeldinger kan utveksles og bidra til et godt samarbeid mellom skole og heim.

Foreldrene har ansvar for å følge barna til/fra skolen på Førskoledagene.

Vedlegg:

Opplysningene er konfidensielle og vil bli behandlet i henhold til retningslinjer i personopplysningsloven.

INFORMASJON FRA FORESATTE, BARNET OG BARNEHAGE TIL SKOLEN OG SFO.

Skjemaet er utarbeidet med bakgrunn i veilederen «Fra eldst til yngst» fra Kunnskapsdepartementet.

Skjemaet fylles ut i samarbeid mellom barnehagen og foresatte på foreldresamtale før overføringsmøtet mellom barnehage og skole.

Hensikten med skjemaet er at foresatte skal være trygge på at skolen får den informasjon om barnet som de trenger for å kunne møte barnet på best mulig måte.

Informasjon om barnet:

Barnehage barnet kommer fra: _____

Barnets navn:	Fødselsdato:
Barnets språk/morsmål:	
Mors navn: Fars navn:	

Informasjon fra foresatte:

Beskriv barnets styrker og hva det mestrer særlig godt.
Beskriv kort hvordan dere opplever at barnet samhandler med andre barn i lek og sosiale aktiviteter hjemme og på fritiden. (Tar kontakt, kommuniserer, løser konflikter, har venner etc.)
Er det situasjoner eller områder dere opplever at barnet trenger spesiell omsorg/oppfølging? (Av/på- kledning, toalettbesøk, lek og samhandling, fysisk aktivitet etc.)
Er det andre forhold som dere mener skolen bør ha informasjon om? (Allergier, medisiner, familieforhold etc.)

Informasjon fra barnet:**Skjemaet fylles ut i samtale med barnet - gjennomføres i barnehagen.**

Samtalen må være mellom barnet og en voksen som det har gode relasjoner med.

Dette vil jeg at skolen skal vite om meg:

(Liker å leke med, venner, lurer på, engstelig for, annet?)

Dette tenker jeg om å begynne på skolen:

(Hva jeg skal lære, hva jeg skal gjøre, hva jeg har lyst til å lære, hva jeg gleder meg til, hva jeg gruer meg til)

Dette liker jeg å gjøre:

(Aktiviteter ute/inne .)

Dette liker jeg ikke å gjøre:**Informasjon fra barnehagen:****Temaer det har vært jobbet med i Skoleklubben.****Barnets styrker og hva det mestrer særlig godt.**

Samhandling med andre barn i lek og sosiale aktiviteter:

Situasjoner /områder der barnet trenger spesiell omsorg/oppfølging:

Foreldre/foresatte samtykker på eget skjema at informasjonen kan leveres til skolen hvor barnet skal begynne.

Styrer er ansvarlig for å levere skjemaet til skolen innen 01.06.

Skjemaet er fylt ut av:

Dato:

Underskrift foresatt

Underskrift foresatt

Dato:

Ansatt barnehage

Samtykkeerklæring - overlevering av informasjon fra barnehage til skole

Personopplysningsloven krever innhenting av samtykke for blant annet utlevering av personopplysninger, jfr. Personopplysningsloven § 2.

En samtykkeerklæring er en bekreftelse på at dere som foreldre/foresatte gir barnehagen tillatelse til å overføre informasjon om barnet deres til skolen.

Informasjonen tar utgangspunkt i dokumentasjonen i barnets mappe og i referater fra foreldresamtaler, og skal gi et oppriktig inntrykk av barnet.

Det er barnehagen sitt ansvar å se til at opplysningene som blir gitt har relevans og er til barnets beste.

Formålet med å gi informasjon til skolen er:

- Å sikre sammenheng i læring og utviklingen til barnet
- Å legge til rette for at skolen på best mulig måte kan gi tilpasset opplæring
- Å skape trygghet for barnet ved skolestart og eventuelt tilbud i skolefritidsordningen

Overføringen av informasjon skal skje gjennom informasjonsskjema fra barnehagen til den skolen som barnet skal begynne på. Når det er nødvendig kan informasjonen bli gitt muntlig til den som skal overta opplæringsansvaret i skolen.

Det er mulig å reservere seg mot at barnehagen overfører informasjon om barnet til skolen.

Barnets navn/fødselsdato: _____

Barnehage: _____

- Jeg/vi gir tillatelse til at barnehagen overfører informasjon om vårt barn til skolen som barnet er innskrevet på.
- Jeg/vi gir ikke tillatelse til at barnehagen overfører informasjon om vårt barn til skolen som barnet er innskrevet på.

Dato:

Underskrift foreldre/foresatte